

Warszawa, 20 sierpnia 2008 r.

Deklaracja w sprawie współpracy strategicznej między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki

Rzeczpospolitą Polską oraz Stany Zjednoczone Ameryki łączy wspólna historia bliskich więzi między naszymi narodami i wspólnie wyznawanych wartości, a także przywiązanie do demokracji, ścisłe stosunki w dziedzinie obronności oraz gotowość do przeciwstawiania się wspólnym zagrożeniom i niebezpieczeństwom.

Wierzimy, że rozwój trwałej i długofalowej współpracy strategicznej zwiększy bezpieczeństwo Polski i Stanów Zjednoczonych, jak również bezpieczeństwo obszaru północnoatlantyckiego. Kamieniem węgielnym polsko-amerykańskich stosunków w sferze bezpieczeństwa jest zasada solidarności wyrażona w Artykule 5 Traktatu Północnoatlantyckiego, który stanowi, iż zbrojna napaść na państwo członkowskie NATO, zostanie uznana za zbrojną napaść przeciwko wszystkim członkom Sojuszu. Polska i Stany Zjednoczone uznają znaczenie wzmocnienia indywidualnego i zbiorowego bezpieczeństwa w drodze współpracy w ramach Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), Organizacji Narodów Zjednoczonych i innych organizacji międzynarodowych, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym.

Zgodnie z Traktatem Północnoatlantyckim i w duchu polsko-amerykańskiej współpracy strategicznej, Stany Zjednoczone są zobowiązane do zapewnienia bezpieczeństwa Polski i wszelkich obiektów amerykańskich rozmieszczonych na jej terytorium. Polska i Stany Zjednoczone będą działać wspólnie przeciwko pojawiającym się militarnym i pozamilitarnym zagrożeniom wywołanym przez strony trzecie lub dążyć do minimalizowania ich skutków. Zwiększona współpraca strategiczna, opisana w niniejszej Deklaracji, wzmocni bezpieczeństwo Polski i Stanów Zjednoczonych.

Obecnie oba państwa stoją w obliczu rosnącego zagrożenia wynikającego z proliferacji broni masowego rażenia (BMR) i związanych z nią systemów przenoszenia. Obrona przeciwrakietowa, w tym baza rakiet przechwytyjących w Polsce, zapewnia niezbędne kluczowe zdolności, które mogą być użyte do obrony obu państw i innych sojuszników w NATO przed zagrożeniami ze strony rakiet dalekiego zasięgu, tym samym zwiększając bezpieczeństwo Polski, Stanów Zjednoczonych oraz obszaru północnoatlantyckiego.

Współpraca w sferze obrony przeciwrakietowej wzmocnia partnerstwo strategiczne pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi. Oba państwa są przekonane, iż ta współpraca przyniesie długotrwałe wzajemne korzyści w ich relacjach dotyczących bezpieczeństwa.

Polska i Stany Zjednoczone Ameryki zamierzają zawrzeć szereg dwustronnych porozumień, które mają na celu wzmocnienie ich współpracy w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa.

Zamiarem Polski i Stanów Zjednoczonych jest wzmocnienie swojego bezpieczeństwa poprzez współpracę w następujących obszarach:

Współpraca polityczno-wojskowa

Dążąc do urzeczywistnienia wspólnej wizji poszerzonej i pogłębionej współpracy strategicznej pomiędzy Polską i Stanami Zjednoczonymi, Polska i Stany Zjednoczone zdecydowały, że Grupa Konsultacyjna ds. Współpracy Strategicznej będzie służyć, jako podstawowy mechanizm rozwoju polsko-amerykańskich stosunków strategicznych. Będzie

się ona składać z wysokich rangą przedstawicieli Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Ministerstwa Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Departamentu Stanu i Departamentu Obrony Stanów Zjednoczonych Ameryki. Grupa ta będzie spotykać się regularnie lub na wniosek jednej ze stron i może powoływać grupy robocze takie jak Grupa Wysokiego Szczebla ds. Współpracy Obronnej. Zadania Grupy Konsultacyjnej ds. Współpracy Strategicznej uzupełniają działalność podejmowaną w innych formach, w tym w ramach istniejącego już polsko-amerykańskiego Dialogu Strategicznego i rozmów sztabowych. W uzupełnieniu współpracy w dziedzinie obrony przeciwrakietowej, w celu wzmocnienia wzajemnej współpracy obronnej między Polską i Stanami Zjednoczonymi na podstawie Artykułu 3 Traktatu Północnoatlantyckiego, Polska i Stany Zjednoczone zamierzają w ramach Grupy Konsultacyjnej ds. Współpracy Strategicznej:

- prowadzić konsultacje w sprawie bezpieczeństwa Polski i Stanów Zjednoczonych oraz przekazywać sobie wzajemnie stosowne informacje w tej dziedzinie, celem formułowania ocen i zaleceń dla właściwych organów obu państw, co do podejmowania odpowiednich działań,
- konsultować nowe istotne inicjatywy, które mogłyby być poruszane na forum NATO;
- konsultować się w zakresie wykorzystania i rozwoju systemu obrony przeciwrakietowej Stanów Zjednoczonych, uznając, iż stanowi on wkład w bezpieczeństwo Polski, Stanów Zjednoczonych oraz ich sojuszników
- działać na rzecz wzmocnienia zdolności operacyjnych swoich Sił Zbrojnych, w ten sposób zwiększając wkład w podnoszenie efektywności Sojuszu Północnoatlantyckiego. W realizacji tego celu Stany Zjednoczone podejmą wysiłek na rzecz pomocy Polsce w transformacji i modernizacji jej sił zbrojnych;
- zgodnie z odpowiednimi regulacjami prawnymi obu państw, poszukiwać możliwości w zakresie dostarczania sprzętu obronnego i związanego z nim wyposażenia, w celu zwiększenia interoperacyjności, mobilności i zdolności do działania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej,
- współpracować, w celu przekazania Polsce sprzętu obronnego, usług, programów szkolenia i innej pomocy, zgodnie z ustawodawstwem obu państw;
- rozwijać i wzmacniać zdolności niezbędne do zwalczania proliferacji broni masowego rażenia i terroryzmu;
- wspierać wspólne i połączone ćwiczenia i wymiany;
- współpracować w operacjach międzynarodowych, gdy jest to we wspólnym interesie Polski i Stanów Zjednoczonych;
- współpracować na rzecz usprawnienia procesu zakupów sprzętu obronnego dla Polski;
- utrzymywać kontakty polityczne i wojskowe celem wzmocnienia współpracy w dziedzinie bezpieczeństwa;
- dokonywać okresowego przeglądu stanu realizacji porozumień dwustronnych w dziedzinie bezpieczeństwa, oraz
- określać inne obszary będące przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Polska i Stany Zjednoczone zamierzają rozszerzyć współpracę w zakresie obrony powietrznej i przeciwrakietowej. W tym względzie uzgodniliśmy nowy ważny obszar takiej współpracy, obejmujący rozmieszczenie w Polsce amerykańskiej baterii rakiet Patriot będącej na wyposażeniu systemu obrony powietrznej i przeciwrakietowej Sił Lądowych Stanów Zjednoczonych. Zamierzamy rozpocząć tę współpracę w przyszłym roku i rozszerzać ją, mając na celu ustanowienie do 2012 r. garnizonu, który będzie zapewniał wsparcie dla amerykańskiej baterii rakiet Patriot. Rząd polski zamierza udostępnić na potrzeby tego garnizonu akceptowalną dla obu stron odpowiednią lokalizację, infrastrukturę i instalacje. Nasza współpraca w tej dziedzinie będzie obejmować możliwości wspólnego szkolenia, które wzmocnią polskie zdolności w zakresie obrony powietrznej. W nadchodzących miesiącach

mamy zamiar uzgodnić szczegółowe porozumienia, które umożliwią rozpoczęcie tej współpracy. Kroki te odzwierciedlają zaangażowanie Stanów Zjednoczonych na rzecz rozszerzonych stosunków obronnych z Polską.

Stany Zjednoczone potwierdzają swoje zaangażowanie na rzecz pomocy Polsce w modernizacji jej Sił Zbrojnych. Polska i Stany Zjednoczone przeprowadziły szeroką dyskusję dotyczącą zagrożeń stojących przed Polską, aktualnych zdolności obronnych polskich Sił Zbrojnych oraz braków w tej dziedzinie. Wspólna Grupa Robocza ds. Modernizacji poczyniła znaczący wysiłek w celu rozwiązania tych kwestii. Stany Zjednoczone uznają, że pomoc ta wzmocni polski wkład do Sojuszu Północnoatlantyckiego i ułatwi współpracę strategiczną między Polską i Stanami Zjednoczonymi. Polska uznaje i docenia ważną pomoc świadczoną w przeszłości przez Stany Zjednoczone na rzecz polskich wysiłków w dziedzinie modernizacji armii. Stany Zjednoczone zamierzają udzielać Polsce istotnej pomocy w celu wsparcia w przyszłości polskich wysiłków w dziedzinie modernizacji armii.

Wymiana informacji

Polska i Stany Zjednoczone uznają, iż przeciwstawianie się nowym wyzwaniom i zagrożeniom bezpieczeństwa międzynarodowego, w szczególności związanym z terroryzmem i proliferacją broni masowego rażenia, wymaga ściślejszej współpracy w zakresie wymiany informacji. W celu zwiększenia współpracy obronnej między Polską i Stanami Zjednoczonymi w ramach Artykułu 3 Traktatu Północnoatlantyckiego, Stany Zjednoczone zamierzają:

- przekazywać Polsce raporty sytuacyjne dotyczące obrony przeciwrakietowej;
- przekazywać informacje dotyczące oceny zagrożeń związanych z obecnością instalacji wojskowych, sprzętu i personelu Stanów Zjednoczonych na terytorium Polski;
- opracować procedurę niezbędną do pozyskiwania przez Polskę od Stanów Zjednoczonych oczekiwanych informacji wywiadowczych lub informacji o ostrzeżeniach lub zagrożeniach związanych z obecnością instalacji wojskowych, sprzętu i personelu Stanów Zjednoczonych na terytorium Polski.

Współpraca technologiczna, badawcza i przemysłów obronnych

Polska i Stany Zjednoczone są zaangażowane w promowanie wzajemnej współpracy przemysłu obronnego, badawczej i technologicznej w zakresie uzbrojenia. W tym względzie, oba państwa uznają znaczenie ścisłego egzekwowania przepisów prawnych i zasad dotyczących eksportu w odniesieniu do sprzętu i wyposażenia obronnego, usług, technologii oraz ujednoczonych praktyk w tym zakresie. Oba państwa będą poszukiwać projektów, które mogłyby być podjęte w ramach współpracy badawczej, rozwojowej, przemysłowej lub w zakresie zakupów. Oba państwa uznają, że wspólne badania, rozwój, produkcja i zakupy umożliwiają wymianę technologii i wzmacniają interoperacyjność ich sił zbrojnych, które są zaangażowane we wspólne i koalicyjne operacje. Oba państwa uznają również, że technologia, badania i rozwój są niezbędne dla utrzymania efektywności przemysłu obronnego i w związku z tym uznają konieczność efektywnego wykorzystania ograniczonych środków udostępnionych na rządowe programy badawczo-rozwojowe w zakresie obronności. Oba państwa zamierzają wspólnie poszukiwać możliwości:

- rozwijania wspólnych inwestycji w obszarze technologii przemysłowych w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności,
- wspierania i rozwijania działań badawczo-rozwojowych w obszarze technologii obronnych;

- wspierania rozwoju pogłębionej współpracy przemysłowej i technologicznej, w zgodzie z odpowiednim ustawodawstwem obu państw;
- opracowania, negocjowania oraz zawierania umów międzynarodowych dotyczących wsparcia współpracy przemysłowej, badawczej i technologicznej w zakresie uzbrojenia, zgodnie z ich polityką wewnętrzną, oraz
- dodatkowo, jako część rozszerzonej współpracy przemysłowej związanej z obronnością, Polska i Stany Zjednoczone zamierzają zawrzeć Porozumienie Ramowe w zakresie obrony przeciwrakietowej, które pozwoli stronom zbadać możliwości wspólnych badań, rozwoju, prowadzenia prób i dokonywania ocen związanych z systemem obrony przeciwrakietowej, włącznie ze współpracą przemysłową związaną z systemami obrony przeciwrakietowej. Stany Zjednoczone zawarły takie porozumienia jedynie z niektórymi bliskimi sojusznikami. Porozumienie Ramowe w sprawie obrony przeciwrakietowej ma na celu umożliwienie obu państwom dalsze rozszerzanie współpracy w zakresie obrony przeciwrakietowej podjętej na mocy dwustronnej umowy dotyczącej rozmieszczenia w Polsce rakiet przechwytyjących systemu obrony przeciwrakietowej.